

معجم المخطوطات العراقية

إعداد

مصطفى الدرايتي

بمعاونة

الدكتور مجتبي الدرايتي

الجزء الأول (١)

آب - أربوذة

سرناسه	: درایتی، مصطفی، ۱۴۴۲ -، گردآورنده
عنوان و نام پدیدآور	: معجم المخطوطات العراقية / اعداد مصطفی الدراستی، بمعاونه مجتبی الدراستی.
مشخصات نشر	: تهران منظمة الوثائق و المكتبة الوطنية فی الجمهورية الاسلامية الايرانية؛ دیوان الوقف الشيعی؛ نجف اشرف: مؤسسة كاشف الغطاء العامة، ۱۴۳۹ ق. = ۱۳۹۶ -
مشخصات ظاهری	: ج.
شابک	: دوره : 978-964-446-500-0 ، ج. ۱ : 978-964-446-501-7 ، ج. ۲ : 978-964-446-502-4 ، ج. ۳ : 978-964-446-503-1 ، ج. ۴ : 978-964-446-504-8 ، ج. ۵ : 978-964-446-505-5 ، ج. ۶ : 978-964-446-506-2 ، ج. ۷ : 978-964-446-507-9 ، ج. ۸ : 978-964-446-508-6 ، ج. ۹ : 978-964-446-509-3 ، ج. ۱۰ : 978-964-446-510-9 ، ج. ۱۱ : 978-964-446-511-6 ، ج. ۱۲ : 978-964-446-512-3 ، ج. ۱۳ : 978-964-446-513-0 ، ج. ۱۴ : 978-964-446-513-0 ، ج. ۱۵ : 978-964-446-515-4 ، ج. ۱۶ : 978-964-446-516-1 ، ج. ۱۷ : 978-964-446-517-8 ، ج. ۱۸ : 978-964-446-518-5 ، ج. ۱۹ : 978-964-446-519-2 ، ج. ۲۰ : 978-964-446-520-8
وضعیت فهرست نویسی	: ف. ا.
یادداشت	: علم
مندرجات	: ۱. اب - رجوزه - ج. ۲. اسد - انوارالریاض - ج. ۳. انوارالساعة - التحفة القوامیه - ج. ۴. تحفة المرام - تمک - ج. ۵. تمهیدات - حاشیه ریاض - ج. ۶. حاشیه زیده - خدیج - ج. ۷. خراج - ذیل - ج. ۸. ذیل - ج. ۹. فیر - شرح قصیدتین - ج. ۱۰. شرح قطر - طواهر - ج. ۱۱. عائده - قصص - ج. ۱۲. فید - ج. ۱۳. کاشف - مجمل - ج. ۱۴. مجموع - معامل - ج. ۱۵. معتبر - مواجد - ج. ۱۶. موت - یومیات - ج. ۱۷. فهرس المؤلفین : آبادیه - فیومی - ج. ۱۸. فهرس المؤلفین قائم - یونین - ج. ۱۹. فهرس الموضوعی - ج. ۲۰. فهرس النسخین
موضوع	: نسخه های خطی عربی -- عراق -- فهرست
موضوع	: Manuscripts, Arabic -- Iraq -- Catalogs
شناسه افزوده	: درایتی، مجتبی، ۱۳۵۹ -، گردآورنده
شناسه افزوده	: منظمة الوثائق و المكتبة الوطنية فی الجمهورية الاسلامية الايرانية
شناسه افزوده	: دیوان الوقف الشيعی (عراق)
شناسه افزوده	: مؤسسة كاشف الغطاء العامة (نجف اشرف)
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۷ / ۴۱ع / Z ۶۶۲۰
رده بندی دیویی	: ۰۱۱/۳۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۱۴۷۱۴۰

معجم المخطوطات العراقية

مصطفی درایتی

با همکاری: دکتر حسین درایتی

ناشر: انتشارات سازه اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، با همکاری دیوان الوقف الشيعي و موسسه کاشف الغطاء العامه

جلد اول / شماره: ۳۰۰ / نسخه / چاپ اول ۱۳۹۶

چاپ و صحافی: نارنج

مدیریت فنی و کامپیوتر: مهندس مریمه درایتی

آماده سازی اطلاعات: حسین مدینه طهرانی، تقی سادات ساز

تایپ و تصحیح: منصوره درایتی، هدی حمیدی، ندا محمدی، محدثه فولادی، مونا درایتی

صفحه آرایی: منصوره درایتی، محبوبه درایتی

طرح جلد: یوسف امیری

ناظر فنی: پرویز بختیاری

بها: ۸۰۰۰۰۰ ریال

شابک: ۷-۵۰۱-۶-۹۶۴-۹۷۸

نشانی: تهران، بزرگراه شهید حقانی (غرب به شرق)، پست الکترونیک: کتابخانه ملی

دفتر فروش: ۸۱۶۲۳۳۱۵ | دورنگار: ۸۱۶۲۳۳۰۱ | وبگاه: www.nlai.ir | پست الکترونیک: Publication@nlai.ir | انتشارات: www.nlai.ir

معجم المخطوطات العراقية

مصطفی درایتی

معاونة: الدكتور مجتبی درایتی

الناشر: منشورات منظمة الوثائق و المكتبة الوطنية في الجمهورية الإسلامية الإيرانية، بمعاونة ديوان الوقف الشيعي و مؤسسة کاشف الغطاء العامة

الجزء الأول / العدد: ۳۰۰ / نسخه / الطبعة الاولى ۱۴۳۹ ق - ۱۳۹۶ ش

الطباعة و التجليد: ناصح

آدرس: طهران، شارع شهید حقانی (من الغرب إلى الشرق)، بولفار المكتبة الوطنية

مطبعة البيع: ۹۸۲۱۸۱۶۲۳۳۱۵ + فاكس: ۹۸۲۱۸۱۶۲۳۳۰۱ + الموقع: www.nlai.ir | البريد الإلكتروني المطبوعات: Publication@nlai.ir

سخن نخست:

نخستین سخن را مزین می‌کنم به تکریم نام آورانی که آثارشان این مجموعه را مزین می‌کند. خردمندانی که ذخیره‌هایشان زینت بخش آثاری است که اینک پیش روی ما قرار دارد، و ما خوشه چین انشی هستیم که هویت ما را معنی می‌بخشد، میراث گرانبهایی که نسل‌های متمادی از آنها بهره‌مند شده‌اند و امروز در دستان ما است تا انباشت معارف آنها را باز اندیشی کنیم و ارج بنهیم. مجموعه‌ای که در اختیار شماست فهرستگان اندوخته‌ها و نگارش‌های دانشمندی است که در قالب کتابها و یادداشت‌هایی با تدوین یافته و توسط حجت الاسلام و المسلمین جناب آقای درایتی که خود از اصحاب اندیشه است فهرست‌نگاری شده است تا صاحبان علم و معرفت بدانند که از چه اندوخته و گنجینه عظیمی برخوردارند.

تدوین «فهرستگان» یا فهرست مشترک، اعمال استانداردها برای ایجاد رویه‌ای یکسان برای ثبت اطلاعات علمی و پژوهشی، یکی از رساله‌های کتابخانه ملی ایران است تا دسترسی به اطلاعات انبوه و پراکنده را برای پژوهشگران تسهیل کند. روند رو به رشد استفاده از فن‌آوریهای جدید، ضرورت آن را بیش از پیش ساخته؛ تا یکارگیری بین فن‌آوری‌ها، از اصول و قواعد مشخصی پیروی کند و از ریزش و اختلاط اطلاعات پیشگیری نماید. حجم انبوه اطلاعات فراهم آمده از نسخه‌های خطی که در طول سالیان با رنج فراوان گرد آمده، به دلیل عدم رعایت قواعد استاندارد در ثبت اطلاعات، و ناهمگونی بسیار زیاد، عملاً کاربردی محدود در پژوهش دارد و علت اصلی آن، دسترسی سخت پژوهشگران، به اطلاعات فراهم آمده است. و اگر با همین شکل، از فن‌آوری جدید نیز استفاده شود، به جهت اختلاط و یا ریزش شدید اطلاعات، عملاً کاربردی محدود خواهد داشت.

تدوین «فهرستگان» با رعایت قواعد و اصول استاندارد و یکسان در اطلاع‌رسانی پژوهشی، راه‌کاری است که می‌تواند تا حدود بسیار زیادی این نقیصه را جبران و عمده اطلاعات فراهم

آمده را، به چرخه پژوهش وارد نماید.

پیش از این با انتشار فهرستگان نسخه های خطی ایران (فنا) از طرف کتابخانه ملی ایران، اولین قدم بلند در این راه برداشته شد و انتشار «معجم المخطوطات العراقیه» به جهت همپوشانی گسترده ای که میان میراث علمی عراق و ایران وجود دارد، قدم دیگری است تا ضمن نمایش بخش عمده ای از میراث مکتوب عراق، مکملی بر پیشینه علمی و فرهنگی ایران نیز باشد.

کتابخانه ملی ایران، تدوین و انتشار این اثر را در راستای تعمیق و تعامل فرهنگی بیشتر میان عراق و ایران ارزیابی می کند، تا زمینه تعامل میان کارشناسان، پژوهشگران، اساتید و دانشمندان دو کشور در زمینه های علمی و فرهنگی را تسهیل نماید. امید که همه اصحاب اندیشه از خلی این رویداد بهره کافی را ببرند.

اشرف بروجردی

رئیس سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران